

SANITAIRE ORGANISATIE EN DE LANDBOUWINDUSTRIE.

In het artikel van dr. C. E. DE MOOR in het laatste nummer van het *Tijdschrift*, komen enkele onjuistheden voor in de laatste alinea, op bldz. 190.

1°. Niet in 1929, doch in 1924 begon de H. V. A. op elk harer Java-ondernemingen een polycliniek te openen. In 1929 werd het nieuwe Djatiroto hospitaal geopend, als centraal hospitaal voor een zevental polyclinieken.

2°. Dit hospitaal functionneert niet alleen in het „beperkte” gebied van de onderneming Djatiroto, waar de bevolking in fabrieks-kampongs zou wonen, doch is bestemd voor *alle* bevolking in het heele fabrieksgebied, waarin de vier H.V.A. ondernemingen in den Oosthoek (naast Djatiroto opende de H.V.A. hier de laatste jaren 3 nieuwe groote suikerondernemingen) hun aanplant hebben. Zelfs menschen buiten dat aanplantgebied worden nooit geweigerd.

Dit „beperkte” gebied beslaat, ruw geschat ongeveer 1000 K.M.², wat den lezer vrij omvangrijk zal voorkomen, wanneer hij bedenkt, dat de provincie Utrecht ongeveer 1400 K.M.² Noord-Holland ongeveer 2700 K.M.² groot is.

Amsterdam, 11 Januari 1930.

P. W. L. PENRIS, *arts*.

HIPPOCRATES EN HET RANSELVERBAND

In het Nieuws uit de afdeling 's-Hertogenbosch en Omstreken zijn enkele onjuistheden geslopen. HIPPOCRATES bespreekt nergens het ranselverband bij sleutelbeenbreuk; hij is zeer pessimistisch wat betreft het aanvankelijk cosmetische resultaat en bespreekt vele verbanden, die volgens hem geen nut hebben. Ik stelde hier tegenover, dat men tegenwoordig met het ranselverband (en de groote wattenprop !) vaak een zeer gunstig cosmetisch effect bereidt. (Juist 5 dagen na mijn voordracht kreeg ik een fractura claviculae te behandelen bij een gespierd man op jaren. Noch met het ranselverband, noch door extensie, noch door afhangen, krijg ik hier een zuivere repositie).

Het is niet waar, dat vóór LISTER een ieder het verband tusschen wond en ziekte ontkende. HIPPOCRATES zelf spreekt reeds van den tetanus na wonden. Ik haalde echter voorbeelden aan uit de 15de eeuw (NORMAN CHEVERS.) en van HIPPOCRATES zelf, om te laten zien hoe in gevallen met een voor ons thans zonneklaar verband tusschen wond en ziekte dat verband geheel ontkend werd.

Kerkrade, 12 Januari 1930.

B. VERAART.

EISCH VAN EEN ARTS OM SCHADEVERGOEDING.

In het *Ned. Tijdschr. v. Geneesk.*, van Zaterdag 4 Januari 1930 komt, op bldz. 98, een mededeeling voor betreffende het door onzen cliënt, dr. PAYENS te Breda, tegen de bestuurderen van het Algemeen Afdelingsziekenfonds aldaar, voor de Rechtbank te Breda, ahangig gemaakte proces, ter bekoming van schadevergoeding. Ik citeer uit die mededeeling den navolgenden zin:

„Hoe groot moet daar (Breda) het honorarium per verzekerde wel zijn, als iemand in een paar jaar, door niet als deelnemer te zijn toegelaten, een schade lijdt van f 120000”.

Uit die zinsnede meen ik te mogen opmaken, dat men dr. PINKHOF onjuist, althans niet volledig, aangaande de ingestelde vordering heeft ingelicht.

De zinsnede moet namelijk den indruk wekken, dat dr. PAYENS — (of de steller van de ten zijnen verzoekte uitgebrachte dagvaarding), — de inderdaad onhoudbare stelling zou hebben geponeerd, dat iemand (een arts) die een „paar jaar” buiten het ziekenfonds werd gehouden, een schade zou lijden van f 120000—, immers (hetgeen op hetzelfde neerkomt) gedurende die „paar jaar” een inkomen zou derivan van f 120000.—

De berichtgever zal ongetwijfeld bereid zijn, de juiste omschrijving van hetgeen gevorderd werd, en de daarvoor aangegeven gronden, zooals zij in de dagvaarding voorkomen, mede te deelen.